



## **GUIDELINES FOR LECTORS**

### **NHỮNG ĐIỀU HƯỚNG DẪN CHO CÁC THỪA TÁC VIÊN LỜI CHÚA**

#### **DẪN NHẬP**

Văn Phòng Đặc Trách Phụng Vụ của Giáo Phận đã soạn những hướng dẫn sau đây dành cho những giáo dân có trách nhiệm công bố lời Chúa, thường được gọi là Thừa Tác Viên Lời Chúa. Những hướng dẫn này được áp dụng cho những người đọc sách trong các Thánh lễ Chúa nhật cũng như trong các nghi thức cử hành phụng vụ khác.

Mục đích của những điều sau đây là để đưa ra những điều cần lưu ý và những nguyên tắc chung cho việc công bố lời Chúa. Những hướng dẫn này cho thấy ý nghĩa của luật phụng vụ liên quan đến việc công bố lời Chúa, nhu cầu cần thi hành phụng vụ một cách chính xác, và những gì mà Giáo hội hoàn vũ cũng như Giáo hội địa phương mong muốn.

Việc thi hành các nghi thức phụng vụ có thể khác nhau giữa giáo xứ này với giáo xứ khác, trong khuôn khổ mà luật phụng vụ cho phép. Cha xứ là người có thẩm quyền khi cần quyết định về một vài khác biệt. Do đó, những hướng dẫn này không nhằm mục đích ấn định những nguyên tắc đồng nhất tuyệt đối trong việc cử hành phụng vụ. Thực ra, những hướng dẫn này có mục đích giúp cho các giáo xứ áp dụng việc công bố lời Chúa một cách hữu hiệu qua những nguyên tắc chính yếu căn bản phù hợp với bản tính của Phụng vụ.

Hy vọng rằng những người có trách nhiệm về mục vụ và các Thừa Tác Viên Lời Chúa thường xuyên gặp gỡ để thảo luận về chiều kích thần học, đạo đức, và thực dụng của công tác mục vụ này. Những điều ấn định sau đây có thể được dùng làm tài liệu hướng dẫn thích hợp cho các buổi sinh hoạt như thế.

#### **VIỆC CÔNG BỐ LỜI CHÚA**

1. Việc công bố lời Chúa thực sự là việc phục vụ Giáo Hội. Người Thừa Tác viên Lời Chúa mang lời hằng sống của Chúa cho cả cộng đoàn phụng vụ. Do đó, Phụng vụ lời Chúa cần được coi là việc nghiêm chỉnh và cao trọng. (SLR 55, sách Lễ Rô-ma 55)
2. Phụng vụ lời Chúa không phải chỉ là đọc trong Thánh lễ. Đây là việc công bố Lời Chúa, nhưng không phải là việc trình diễn trên sân khấu. Để việc công bố Lời Chúa cho được hữu hiệu, Thừa tác viên cần biết truyền đạt sứ điệp một cách rõ ràng, xác quyết, và theo một nhịp độ thích hợp. Việc công bố này cần làm cho người nghe cảm nhận được đức



tin của họ qua đức tin của người công bố. Việc công bố lời Chúa là công việc mục vụ đặc biệt có tính cách thể hiện đức tin. Việc công bố này còn làm dậy lên đức tin nơi người nghe. (SLBĐ Dẫn Nhập Sách Lễ Bài Đọc, 55)

3. Nếu những người tham dự trong khi nghe công bố lời Chúa mà không cần theo dõi và đọc theo ở trong sách lễ thì đó là cách tốt nhất. Trong một cộng đoàn mà những người tham dự cùng lắng nghe như thế, họ cảm thấy hiệp nhất với nhau, và sự hiện diện của Thiên Chúa nói với họ qua lời Chúa. Tuy nhiên, Cha xứ và những người Thừa Tác viên cũng cần lưu ý đến nhu cầu của những người bị lãng tai. (Dẫn Nhập SLBĐ 7, 37)

### NHỮNG ĐIỀU KIỆN CẦN THIẾT

4. Các Thừa Tác viên Phụng vụ, đặc biệt là các Thừa Tác viên Lời Chúa, cần phải được huấn luyện và hướng dẫn. Việc công bố Lời Chúa đòi hỏi khả năng biết đọc trước đám đông (public reading), hiểu biết về những nguyên tắc phụng vụ, và hiểu biết về Kinh thánh. Chỉ những người đã được huấn luyện, hướng dẫn, và chỉ định mới nên được đề cử cho việc phụng vụ này. (SLR 101, Dẫn Nhập SLBĐ 14)

Đôi khi vì lý do mục vụ, những người trong gia đình hay thân hữu cũng có thể được phép đọc lời Chúa trong các Thánh lễ an táng hoặc Hôn phối, mặc dầu họ chưa được huấn luyện và chưa được chỉ định chính thức. Giáo xứ cần hướng dẫn để họ có thể công bố lời Chúa một cách thích hợp.

5. Thừa Tác viên Lời Chúa là những người Công giáo trưởng thành và chân chính mà lời Chúa được thể hiện trong đời sống của họ.

Trong một vài dịp đặc biệt, các trẻ em, mặc dầu chưa trưởng thành (chẳng hạn chưa chịu Phép Thêm Sức hoặc chưa xưng tội rước lễ lần đầu) cũng có thể được phép đọc lời Chúa trong Thánh lễ. Tuy nhiên các em cũng cần được hướng dẫn.

6. Các Thừa Tác viên Lời Chúa nên được chính thức trao ban tác vụ đọc sách, chẳng hạn như trong một Thánh lễ Chúa nhật. Nghi thức chỉ định này có ghi trong Sách Ban Phép Lành (Book of Blessings), Chương 61.

7. Những người Thừa Tác Viên Lời Chúa đã được chỉ định cần tham dự những khóa học bồi dưỡng định kỳ về công việc của mình.

### VIỆC CHUẨN BỊ

8. Để cho việc công bố lời Chúa được mang lại hiệu quả tốt đẹp, mọi Thừa Tác viên Lời Chúa cần biết chuẩn bị cho công việc của mình. Việc chuẩn bị bao gồm về chiều kính



thiên liêng, Kinh thánh, và thực hành. Chuẩn bị về chiều kích thiên liêng là cầu nguyện và suy niệm về ý nghĩa của đoạn sách Thánh. Chuẩn bị về chiều kích Kinh thánh là cần hiểu được đoạn Kinh thánh nói gì. Còn về chiều kích thực hành là hiểu thấu đáo những danh từ khó, biết cách phát âm cho đúng, và truyền đạt rõ ràng cho người nghe. Nếu có thể được, Thừa tác viên nên nhờ một người khác nghe rồi phê bình lại.

9. Việc chuẩn bị ngay trước Thánh lễ cũng cần được áp dụng. Người Thừa Tác viên cần đến sớm trước giờ lễ, tìm ra đoạn sách nằm ở đâu trong sách Bài đọc, xem lại mi-crô và hệ thống âm thanh.

### TÍNH CÁCH PHỔ QUÁT TRONG NGÔN NGỮ

10. Trong những năm gần đây, việc áp dụng ngôn ngữ có tính cách phổ quát đã được lưu ý. Tuy nhiên, người Thừa Tác viên Lời Chúa không được tự ý thay đổi những câu Kinh thánh hay những lời nguyện dùng trong Phụng vụ để làm cho ngôn ngữ được phổ quát hơn. (LM Intro 111, Dẫn Nhập SLBĐ 111)

Việc áp dụng ngôn ngữ phổ quát được áp dụng trong việc chuẩn bị những bài đọc hay đoạn sách khác, chẳng hạn như Lời Nguyện Giáo dân hay những hướng dẫn hay chú thích.

### CÁC THỪA TÁC VIÊN LỜI CHÚA

11. Theo truyền thống đã có từ lâu và theo những hướng dẫn của Giáo hội việc đọc sách là phần vụ của các Thừa Tác viên giáo dân, ngoại trừ sách Phúc âm. (SLR 59)

Các nhà thờ thường nên có hai người Thừa Tác viên đọc sách - mỗi người đọc một bài. Các giáo xứ nên cố gắng để có đủ người đáp ứng nhu cầu này.

12. Lời Nguyện Giáo Dân cũng là một phần của việc Phụng vụ Lời Chúa. Khi không có Phó tế, người Thừa Tác viên hoặc người hướng dẫn hát (cantor) sẽ lên bục để dâng Lời Nguyện Giáo dân. Nếu Lời nguyện Giáo dân được hát thì sẽ do người hướng dẫn hát (cantor) phụ trách phần này.

### CÁC BIỂU TƯỢNG TRONG PHẦN PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

13. Khi cộng đoàn cùng thờ phượng, Chúa nói với họ qua các con người, các hành động, và các sự vật. Để cho việc phụng vụ Lời Chúa mang lại nhiều ý nghĩa, ta cần lưu ý đến các biểu tượng hay dấu chỉ của Phụng vụ. Các dấu chỉ căn bản trong việc phụng vụ lời Chúa là: các Thừa Tác viên, sách Thánh, bục giảng, và nghi thức rước (processions).



Vài chỉ dẫn vắn tắt về các biểu tượng này như sau:

14. Người Thừa Tác viên Lời Chúa là một thành phần của cộng đoàn, tham dự đầy đủ và trọn vẹn vào việc cử hành phụng vụ. Trong Thánh lễ, mỗi người Thừa Tác viên cần phải tham dự tích cực trọn vẹn vào Phụng vụ. Người Thừa Tác viên không phải chỉ đến tham dự vào phần Phụng vụ Lời Chúa mà thôi. (SLR 91)

15. Lời Chúa được thể hiện trọn vẹn và cao trọng trong các bộ sách: Sách Bài đọc và sách Phúc Âm. Các bài đọc luôn luôn được công bố từ các sách phụng vụ này. Không bao giờ được dùng các bài đọc ngoài Kinh Thánh để thay thế các bài đọc và các bài đáp ca. (SLR 57, 349, Dẫn Nhập SLBĐ 12, 35, 36)

Không nên công bố Lời Chúa từ sách lễ giáo dân (missalette) hay một bản in nào khác. Cả hai loại sách này đều chỉ dùng tạm thời và có thể vứt bỏ. (Dẫn Nhập SLBĐ 37)

16. Bục giảng là dấu chỉ sự hiện diện của Lời Chúa trong nhà thờ, cũng như bàn thờ là biểu tượng của Phép Thánh Thể. Việc công bố Lời Chúa được thực hiện tại bục giảng. Do đó, bục giảng phải được đặt ở một nơi nhất định, trang nghiêm, và là nơi mọi người dễ nhìn thấy. Chung quanh bục giảng có thể đặt nến và các vật trang trí. Bục giảng là nơi được dùng để công bố lời Chúa, tức là đọc sách Thánh, sách Phúc Âm, bài giảng, và dâng Lời nguyện Giáo dân. Các Thánh vịnh Đáp ca cũng được trích ra từ Kinh thánh và nên được đọc hoặc hát từ bục giảng. Nên dùng cái giá để sách hay cái giá cho người hướng dẫn hát hoặc để đọc các thông báo v.v... Lời Chúa nên được công bố từ một bục giảng. Không nên để hai bục giảng trong nhà thờ. (SLR 58, 309, Dẫn Nhập SLBĐ 16)

### PHỤNG VỤ THÁNH NHẠC

17. Một phần quan trọng của việc cử hành Phụng vụ lời Chúa là bài Thánh vịnh Đáp ca và câu Tiên xướng (Alleluia). Bài Thánh vịnh Đáp ca được soạn để hát: bài Thánh vịnh Đáp ca sẽ giảm mất cường độ khi được đọc. Trong Thánh lễ, bài Thánh vịnh Đáp ca là một phần của Phụng vụ Lời Chúa cho nên cần được đọc hay hát tại bục giảng. Bài Thánh vịnh có thể được hát theo nhiều cách khác nhau: theo cách Đáp ca, theo cách xướng/đáp, hoặc theo cách vừa hát vừa đọc. Người Thừa Tác viên cần hỏi người phụ trách ca đoàn để biết mình có phải đọc phần gì trong Đáp ca không. (SLR 61, Dẫn Nhập SLBĐ 20)

Câu Tiên xướng là một câu xướng, và luôn luôn được hát. Nếu không hát thì nên bỏ chứ không đọc. (SLR 63c)

18. Việc hướng dẫn Phụng vụ Thánh nhạc phải là trách nhiệm của ca đoàn. Người hướng dẫn hát (cantor) nên hát câu Đáp ca hoặc ít nhất là câu đáp của cộng đoàn. Nếu câu



Đáp ca không được hát thì người Thừa Tác viên Lời Chúa cần đọc sao cho có tính cách suy niệm (meditation). (SLR 61)

### CÁC ĐỘNG TÁC TRONG VIỆC CỬ HÀNH PHỤNG VỤ

19. Trong các cử chỉ của phần Phụng vụ Lời Chúa, việc rước sách cũng quan trọng. Trong Thánh lễ, khi không có Phó tế thì người Thừa Tác viên Lời Chúa đảm nhận việc rước sách Phúc Âm lên bàn thờ; hai tay cung kính cầm sách Phúc âm đưa cao, cúi đầu (bái) khi đến gần bàn thờ, và đặt sách Phúc Âm trên bàn thờ. Sách *Các Bài Đọc* thường được đặt sẵn trên bục giảng chứ không mang lên trước Thánh lễ như sách Phúc Âm. (SLR 44, 10d, 195)

Sau bài đọc thứ hai và sau một vài giây tĩnh lặng, tất cả cộng đoàn cùng đứng trong khi hát câu Tiên xướng. Trong lúc này, thầy Phó tế hoặc Linh mục cung kính mang sách Phúc Âm từ bàn thờ đến đặt trên bục giảng. Thầy Phó tế hoặc Linh mục có thể có người giúp lễ và người cầm bình hương đi theo. Việc cung nghinh Phúc Âm là một hành vi quan trọng trong nghi thức cử hành Phụng vụ Lời Chúa, mặc dầu đôi khi không được thi hành một cách trọn vẹn.

20. Hương cũng có thể được dùng trong nghi thức cử hành Phụng vụ Lời Chúa. Khi có xông hương thì sách Phúc Âm được xông hương trước khi đọc. Động tác đứng trong khi đọc Phúc Âm biểu lộ tính cách quan trọng của Phúc Âm so với tất cả các bài đọc. (SLR 134, 276, Dẫn Nhập SLBĐ 17)

21. Sau Thánh lễ, sách Phúc Âm không được rước xuống như lúc đầu Thánh lễ.

### THINH LẶNG

22. Để giúp cho cộng đoàn lắng đọng tâm hồn và suy niệm về Lời Chúa vừa được công bố, cần tránh sự “vội vàng làm cản trở việc suy niệm.” Sau câu “*Bài trích sách...*” và trước khi đọc “*Lời của Chúa,*” cần phải ngưng lại một vài giây. Sau mỗi bài đọc và trước khi người Thừa Tác viên trở về chỗ ngồi, cần có một vài giây để tĩnh lặng. Cũng thế, phải có một vài giây yên lặng sau khi hát Đáp ca. Giáo xứ cần hướng dẫn về mục đích và ý nghĩa của sự tĩnh lặng này. (SLR 56, Dẫn Nhập SLBĐ 28)

### CHỖ NGỒI CỦA THỪA TÁC VIÊN LỜI CHÚA

23. Các Thừa Tác viên Lời Chúa được sắp xếp ngồi chung với cộng đoàn, nhưng ở chỗ dễ đi lên bục đọc sách. Khi đến phiên mình lên đọc, người Thừa Tác viên di chuyển nhẹ nhàng và cung kính. Nếu phải đi qua trước bàn thờ, người Thừa Tác viên ngừng lại, cúi đầu (bái) trước bàn thờ trước khi tiến lên bục đọc sách. Mọi sự di chuyển trong Phụng vụ



cần phải biểu lộ sự cung kính và nhẹ nhàng, không bao giờ vội vàng. Sau khi đọc xong, người Thừa Tác viên trở về chỗ ngồi cũng theo cung cách như vậy.

Nếu có hai người đọc thì người thứ nhất trở về chỗ ngồi sau khi đọc xong bài đọc của mình và trước khi bài Đáp ca được cất giọng. Người đọc thứ hai đi lên bục sau khi hát xong bài Đáp ca, và trở về chỗ ngồi trước khi cất hát câu Tiền xướng.

Nếu chỉ có một người Thừa Tác viên đọc cả hai bài thì người Thừa Tác viên ngồi trong phần hát Đáp ca.

24. Người Thừa Tác viên bắt đầu đọc như sau: *Bài trích sách Xuất Hành...* như được ghi trong Sách Lễ Các Bài Đọc. Câu *“Bài đọc 1”* không thích hợp để cho vào.

25. Nếu bài Thánh vịnh Đáp ca được đọc theo cách xướng/đáp thì người Thừa Tác viên bắt đầu bằng câu xướng ngay, không cần phải đọc *“Bài Đáp ca”* hay *“Đáp ca”* hay *“Xin Cộng đoàn cùng đáp.”*

26. Người Thừa Tác viên Lời Chúa không được tự ý thêm, hoặc thay đổi các câu hoặc các chữ trong bài đọc.

27. Khi đọc câu đầu: *“Bài trích sách Xuất Hành”* và câu cuối *“Đó là Lời Chúa,”* người Thừa Tác viên cần biết ngưng nghỉ để cho thấy sự khác biệt của hai câu này với nội dung của bài đọc. Người Thừa Tác viên nên ngưng chừng 3 giây trước khi đọc câu cuối. Tuy nhiên, khi đọc câu cuối, *“Lời của Chúa,”* cũng nên giữ giọng bình thường như khi đọc bài đọc.

28. Trong khi đọc bài đọc, người Thừa Tác viên có thể nâng cao sách cho vừa tầm mắt hoặc để sách trên bục và giữ tay trên sách. Nên tránh những động tác hay cử chỉ có thể làm cho người nghe chia trí, chẳng hạn như đứng tựa vào bục, tay bỏ trong túi quần, đứng nghiêng bên này bên kia....

29. Khi đọc câu cuối, *“Đó là Lời Chúa,”* không nên đưa sách lên cao.

30. Người Thừa Tác viên không nên làm bất cứ điều gì để cho người khác chú ý đến mình. Y phục nên kín đáo, trang nhã, và thích hợp, xứng đáng với sự trang trọng của nghi thức phụng vụ.

□□

Những Chữ Viết Tắt



Tiếng Anh: GIRM General Instruction of the Roman Missal

Tiếng Việt: SLR Hướng Dẫn Sách Lễ Rô-ma, Tài liệu về Phụng Vụ của Hội Đồng Giám Mục Hoa kỳ, tập 2, năm 2003.

Tiếng Anh: NORMS Norms for the Distribution and Reception of Holy Communion Under Both Kinds in the Dioceses of the United States.

Tiếng Việt: CCRL Cách Cho Rước Lễ và Chịu Lễ Bằng Mình và Máu Thánh Chúa Trong Các Giáo Phận Hoa kỳ, Tài liệu về Phụng Vụ của Hội Đồng Giám Mục Hoa Kỳ, Tập 13, năm 2002.

Tiếng Anh: Pastoral Care of the Sick

Tiếng Việt: Cẩm Nang Chăm Sóc Mục Vụ Cho Người Bệnh. Ủy Ban Quốc tế về Phụng Vụ Cho Ngành tiếng Anh, Hội Đồng Giám Mục Hoa kỳ, 1983.

Nhiệm Vụ của Văn Phòng Đặc Trách Phụng Vụ:

- Phụ giúp Đức Giám mục trong vai trò là thừa tác viên phụng vụ chính của Giáo phận;
- Cố vấn cho các giáo xứ, trường học, văn phòng, hội đoàn và những tổ chức trong Giáo phận về những vấn đề liên quan đến phụng vụ như: âm nhạc, các nghi thức ban phép Bí tích, các nghi thức và hướng dẫn khác về phụng vụ;
- Cố vấn cho các giáo xứ, trường học, văn phòng, hội đoàn và những tổ chức trong Giáo phận trong việc thi hành Chương trình Giáo lý Cho Người Lớn (RCIA). Chương trình Giáo lý Cho Người Lớn là chương trình giúp cho những người trên tuổi khôn lớn (thường 7 tuổi) được chịu Phép Rửa tội hoặc được gia nhập Giáo hội Công giáo;
- Hoạch định và phối hợp các nghi thức phụng vụ khi có Đức Giám mục chủ tế;
- Phụ giúp Đức Giám mục khi có những vấn đề liên quan đến xây cất, trùng tu, hoặc sửa chữa các nhà thờ và những nơi thờ phượng.

Do Văn Phòng Đặc Trách Phụng Vụ

Giáo Phận Orange

biên soạn 2006